

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 4. évfolyamosok számára

2017. január 21. 10:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

1. A Hortobágyi Nemzeti Park egyik legszebb látnivalója a csodálatos madárvilág. Különösen értékesek az itt fészkelő és átvonuló madarak.
Pótold a madarak nevében a hiányzó **j** vagy **ly** betűt!

a	
b	
c	
d	

			
pusztai ö....v	vetési var....ú	hamvas rétihé....a	kerecsensó....om

2. A betűhálóban két szótagból álló szavakat rejtettünk el vízszintesen és függőlegesen négy irányban. Keresd meg és írd le őket **szótagolva!**

a	
b	
c	
d	

X	M	O	L	P	M	E	T
P	W	S	C	L	A	Z	V
Ö	Q	T	J	Y	O	F	N
T	L	M	X	N	N	U	R
T	J	F	Y	Á	L	Ö	W
Y	K	K	S	E	I	C	X
Ö	V	D	E	L	J	H	J
S	Z	B	O	D	Z	A	L

1. szó:
2. szó:
3. szó:
4. szó:

a	
b	
c	
d	

3. a) Alkoss soronként négybetűs tulajdonneveket! A megfejtés mindig egy női keresztnév legyen! A megmaradt betűt írd a sor végére! Ha jól dolgoztál, megfejtésül egy értelmes szót kapsz. Írd le a szót a pontvonalra!

E	T	R	I	D					
A	A	K	É	T					
Á	G	S	A	R					
A	V	R	E	I					

A megfejtett szó:

- b) Egészítsd ki a megadott táblázatot három betűvel úgy, hogy a *megfejtett szó* rokon értelmű párja legyen a megoldás!

Ó			
---	--	--	--

- c) Írd a táblázatba a meghatározásoknak megfelelő szavakat! *A megfejtésül kapott új szót* írd le a pontvonalra!

1.			Á	
2.			V	
3.		U		A
4.		A		A

- Lapos fenekű, széles, különböző ételek tartására való edény.
- A ruhát derékban át- vagy összefogó szíj.
- Pásztorok viselete: juhbőrből készült ujjatlan, hosszú köpeny.
- Lószerszámnak a ló szájába tehető része.

A megfejtésül kapott új szó:

- d) Írd le a *megfejtésül kapott új szó* ellentétes jelentésű párját! Minden vonal egy betűt jelöl.

— — — — — b

4.	<p>Alkoss 1-1 szót a megadott betűkből! Írd le őket <u>írott betűkkel!</u> <i>Ügyelj a helyesírásra!</i></p> <p style="text-align: center;">A A B L N O T</p> <p>3 betűs szó:</p> <p>4 betűs szó:</p> <p>5 betűs szó:</p> <p>7 betűs szó:</p>	<table border="1" style="margin: auto;"> <tr><td style="padding: 2px;">a</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">b</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">c</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">d</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> </table>	a		b		c		d																							
a																																
b																																
c																																
d																																
5.	<p>Válaszd ki a szókértékák közül a négy, igét tartalmazót! Írd be őket a táblázat legmegfelelőbb helyére! Egy igét csak egy helyre írhatasz.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 80px; text-align: center;">vidám</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 80px; text-align: center;">alszik</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 80px; text-align: center;">tündér</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 80px; text-align: center;">sétáltak</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 80px; text-align: center;">kevés</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 80px; text-align: center;">olvastunk</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 80px; text-align: center;">utazni fogsz</div> </div> <table border="1" style="margin: 10px auto; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;"></th> <th style="width: 25%;"><i>múlt idő</i></th> <th style="width: 25%;"><i>jelen idő</i></th> <th style="width: 35%;"><i>jövő idő</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td style="text-align: left;"><i>én</i></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: left;"><i>te</i></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: left;"><i>ő</i></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: left;"><i>mi</i></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: left;"><i>ti</i></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: left;"><i>ők</i></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		<i>múlt idő</i>	<i>jelen idő</i>	<i>jövő idő</i>	<i>én</i>				<i>te</i>				<i>ő</i>				<i>mi</i>				<i>ti</i>				<i>ők</i>				<table border="1" style="margin: auto;"> <tr><td style="padding: 2px;">a</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> </table>	a	
	<i>múlt idő</i>	<i>jelen idő</i>	<i>jövő idő</i>																													
<i>én</i>																																
<i>te</i>																																
<i>ő</i>																																
<i>mi</i>																																
<i>ti</i>																																
<i>ők</i>																																
a																																
6.	<p>Keresd meg a mondatokban található igéket! A leírt szó egy másik jelentésben más szófajba tartozik. Alkoss egy-egy mondatot a kiválasztott szó nem igei jelentésével!</p> <p style="text-align: center;"><i>Eszter kokárdát tűz a kabátjára.</i></p> <p>a) ige:</p> <p>b) mondat a szó másik jelentésével:</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;"><i>Minden gyermek nemzeti színű zászlót fog a kezében.</i></p> <p>c) ige:</p> <p>d) mondat a szó másik jelentésével:</p> <p style="text-align: center;">.....</p>	<table border="1" style="margin: auto;"> <tr><td style="padding: 2px;">a</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">b</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">c</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">d</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> </table>	a		b		c		d																							
a																																
b																																
c																																
d																																

7. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget! Oldd meg a feladatokat a szöveg alapján!

Egyszer volt, hol nem, volt a világon egy juhász. Volt neki egy szamara. A juhász egy olyan tanya közelében lakott, ahol a cselédeket keményen megdolgoztatták. Kora hajnaltól késő estig kellett nekik dolgozniuk.

Egyszer, amint a cselédek az őszi répát hordták hazafelé, látták, hogy a juhász a sárban a botjával üti-veri a szamarát. Amint közelebb értek hozzá, megkérdezték tőle:

– Miért bántja kelmed azt a szamarat?

– Azért bántom – felelte a juhász –, mert most az egyszer nem akar igazságot tenni. Mert úgy tudjátok meg, hogy ennek a szamárnak Igazság a neve. Akié ez a szamár, azé az igazság.

Összenéztek erre a béresek, és könyörögni kezdtek a juhásznak, hogy adja el nekik a szamarat, hadd legyen egyszer az övék az igazság. A juhász úgy tett, mintha gondolkozna. De aztán alkuba állt a béresekkel, és végül száz forintban megegyeztek.

A béresek nagy örömmel vitték haza a szamarat, és otthon a pitvarban helyezték el, jól elrejtették a gazda elől. Este már csak úgy ímmel-ámmal végezték a munkájukat. Még az ispánnak se köszöntek. Hanem az igazi csoda csak hajnalban történt, amikor hiába verték a vasat a cselédek felkeltésére, azok bizony nem siettek a felkeléssel, mert tudták, hogy övék az igazság. Az ispán várt egy ideig, majd odanyargalt lóháton a cselédházak elé, és bekiabált az ablakon:

– Azonnal keljenek fel, és menjenek etetni!

A béresek nevétték az ispánt, és azt felelték:

– Bizony nem megyünk ki, mert miénk az igazság.

– Majd lesz nektek mindjárt igazságtok! Ha nem jöttök ki azonnal, hát elzavarlak beneteket! – kiabált az ispán, és elkezdte rugdosni az ajtót.

A béresek erre kinyitották a pitvarajtót, és kiengedték Igazságot. A szamár ordítva ugrott neki annak a lónak, amelyen az ispán ült. Az ispán a sötétben el nem tudta gondolni, hogy mi lehet ez, ezért hanyatt-homlok menekülni kezdett. Meg sem állt a nagyságos úr kastélyáig. Szaladt az úrhoz:

– Keljen fel, nagyságos úr, mert baj van! Igazságuk van a béreseknek!

A nagyságos úr olyat ordított, hogy az ispán majd kiugrott az ajtón. De ahogy annak ijedt ábrázatára nézett, azonnal tudta, hogy itt valami nagy baj van. Gyorsan felöltözött, és küldte az ispánt a saját hátslováért. Most már együtt lovagoltak vissza a cselédek házához. Amikor odaértek, az ispán a nagyságos úr háta mögé húzódott.

A cselédek ekkorra már megint bevitték a szamarat a pitvarba, és bezárták az ajtót. Most a nagyságos úr kezdett kiabálni, hogy keljenek fel azonnal, és kezdjenek a munkához! Ekkor a béresek újból kinyitották az ajtót, és kibocsátották a szamarat. A szamár megint ordítva vetette magát a két lóra s gazdájukra.

Mivel még sötét volt, és nem látták, hogy mi ugrott rájuk, ijedükben egymásnak ugrottak, és egymáson átgázolva szaladtak a kastély felé. Úgy megijedtek a szegények igazságától, hogy még most is szaladnak, ha meg nem haltak.

Népmese: Az igazság – Arany László gyűjtése

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
h	

A szöveg alapján dönts az állításokról! Karikázd be a megfelelő szót az állítások után!

- a) A cselédek az őszi búzát hordták hazafelé. IGAZ – HAMIS
- b) A kakas kukorékolása ébresztette a cselédeket. IGAZ – HAMIS
- c) A szamarat a cselédek a pitvarban tartották. IGAZ – HAMIS

Állítsd számozással időrendi sorrendbe az alábbi állításokat a szöveg segítségével!

- d) Az ispán a cselédházhoz lovagol.
 A juhász a botjával üti-veri a szamarát.
 Menti a bőrét az uraság.
 A cselédek örömmel viszik haza a szamarat.
 Az ispán és a nagyságos úr együtt érkezik lóháton.

Keresd meg a szövegben a megadott szavak rokon értelmű megfelelőjét! Írd le őket!

- e) kelletlenül:
- f) pirkadatkor:

Egészítsd ki a mondatokat a szöveg szavaival!

- g) A béresek vették meg a szamarat.
 (Mennyiért?)
- h) A juhász a sárban a szamarát.
 (Mit csinál?)

8. Keress a szófelhőben az utasításnak megfelelően 1-1 szót! Írd le őket irott betűkkel a megfelelő helyre! *Ügyelj a helyesírásra!*

a	
b	
c	
d	

- a) tulajdonnév, női utónév:
- b) négy szótagból álló melléknév:
- c) hosszú mássalhangzót tartalmazó tulajdonnév:
- d) csak hosszú magánhangzót tartalmazó köznévf:

9. Mi a beszélő szándéka a felsorolt mondatokban? Az alábbi szavak közül válaszd ki a megfelelőt! Írd a hozzájuk tartozó betűjelet a mondatok utáni pontvonalra! Egy betűjelet csak egy helyre írhatasz.

a	
b	
c	
d	

- A) sajnálkozás
- B) érdeklődés
- C) utasítás
- D) kívánság
- E) állítás

A negyedik évfolyam tanulói elmennek az erdei iskolába.

Hol található az erdei iskola?

Keressétek meg a térképen!

Nagyon szeretnénk éjszakai túrán is részt venni!

10. Meséld el 6–8 mondatban legemlékezetesebb kirándulásodat Magyarországon!

Adj találó címet a történetnek!

a	
b	
c	
d	
e	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

